

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. II

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Utarninkas, Sausis-January 19, 1915.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

PRICE, 2c.

No. 15

Vokiečiai dveiose vietose sumušė francuzus

Rusai pasekmingai atmuša vokiečių atakas

Japonijos liuosnoriai kariaus Europoje

Popiežius paskyrė dvi dienas maldoms už taiką

Italijoj iš griuvėsių dar vis išima gyvų žmonių

VOKIEČIAI AIMEJO DVIEJOSE VIETOSE

BERLINAS, Jan. 18. — Oficialis pranešimas sako, kad vakarų fronte vokiečiai laimėjo dviejos vietose, prie La Boisselle ir Argonne distrikte.

Prie La Boisselle, į šiaurę nuo Alberto, vokiečiai užėmė kapines. Prieš tai tris dienas buvo čia kruvinas mušis. Šiandien vokiečiai galutinai pergalėjo francuzus. Galutinos pergalės jie atsiekė, kada užpuolė francuzus šitais ir išvarė juos iš pozicijų. Dabar vokiečiai turi čia savo valdžios visą poziciją.

Mušiai Argonne distrikte buvo kruviniausi. Vokiečiai šaudė iš armotų į francuzų tranšejas beveik visą dieną. Pasakui tranšejas užpuolė pėstininkai, ir išmušė visus kareivius, kurie tranšejose buvo.

Prie Pont-a-Mousson francuzai prisitartinė prie vokiečių pozicijų, ir čia prasidėjo smarkus mušis, kurs dabar dar nėra pasibaigęs.

Belgijoj prie Nieuporto šaudėsi tik artilerija.

FRANCUZAI NEPRIPAZISTA DIDELIŲ NUOSTOLIŲ.

PARYŽIUS, Jan. 18. — Oficialis Francijos pranešimas nepripažįsta, kad vokiečiai būtų daug laimėję prie La Boisselle. Pranešimas sako, kad sproguos granatai dalis kaimo La Boisselle užsidegus ir todėl francuzai iš čia užpuolė. Vėliaus belgi francuzai vėl sugrįžo į apleistą vietą.

Vosges kaimuose vokiečiai smarkiai bombardavo Thanną, bet be svarbių pasekmių.

Apie buvusį mušį prie Soissons pranešama yra, kad jame atsizymėję Morokko kareiviai. Jie užsislėpę apgriautame kaimo Crouy, ir iš čia užpuolė prisitartinčius vokiečius, taip kad tie netikėtai užtikti turėję bėgti. Iš francuzų štabo atėjo morokkiečiams paliepimas,

kad jie tuojau trauktųsi nuo vokiečių, bet tie užsikarščiavę nenorėjo paliepimo paklausti ir rmušė vokiečius toliaus. Tik už pusantros valandos jie paliepimo paklausė. Jų neklaušymas tapo garbingai išteisinimas.

RUSAI ATMUSIA VOKIEČIŲ ATAKAS.

PETERBURGAS, Jan. 18. — Rusų generalio štabo pranešimas sako, kad rusai keliose vietose Lenkijoj atmušė vokiečių atakas. Vienoj vietoje, butent prie Gumbinės, kurią vokiečiai buvo atėmę nuo rusų sausio 16 d., rusai patį užpuolė vokiečius, ir labai pasekmingai. Vokiečiai tapo išvaryti iš užimtųjų pozicijų. Vėliaus jie vėl bandė pozicijas atimti, bet jiems nepasisekė.

Tą pačią naktį vokiečiai bandė užpulti ant rusų fronto prie Gulki-Visuvka, bet rusai kas sykis laiku vokiečius pamatė, apšviesdami lauką švyturiais, ir kas sykis juos privertė bėgti šaudydami iš armotų.

Vienoj vietoj vokiečiai bandė beveik visai sunaikinti rusų tranšejas, todėl rusai turėjo iš jų pasitraukti toliaus į kitas tranšejas užpakalyje. Apkritai, prie Varšavos rusai tvirtai atsilaiko prieš vokiečius.

Galicijoj prie Dunajeco upės rusai ir austrai šaudosi iš armotų. Austrai atlaiko savo pozicijas.

Bukovinoj rusai pradėjo smarkiau veikti.

JAPONŲ LIUOSNORIAI KARIAUS EUROPOJE.

PARYŽIUS, Jan. 18. — Japonai galų gale kariaus Europoje prieš vokiečius. Japonijos reguliarių kareivių negalima buvo vežti Europon į pagelbą talkininkams, nes tas būtų parė daug tarptautinių keblumų. Tas būtų reikė, kad Japonija oficialiai dalyvauja Euro-

Isivirsas ar istolo tokia kanuolė atrodo kaip tikra 42 centimetru vokiečių kanuolė. Orlaivinkas, užtėmęs tokią kanuolę, nurodo kur yra priešio "artilėrija," na ir prasideda šaudymas į tuščią baką, kuomet gi tikroji artilerija lieka užslėpta ir savo darbą veikia.

pos karėje, ko ji prisizadėjo nedaryti.

Tas keblumas dabar lengvai išsiriša. Japonija nesiųs savo reguliarių kareivių, bet iš Japonijos važiuos kariauti Europon japonai liuosnoriai. Jie sudarys "sveltimą legioną," kuris bus po francuzų komanda.

Į tą "liuosnorių" legioną bus parinkti geriausi japonų kareiviai, kurie kariavo karėje su rusais. To legiono viršininkais bus gabiausi japonų oficeriai, kurie galės daug pagelbėti talkininkams.

POPIEŽIUS KVIEČIA KATALIKUS PRIE MALDŲ UŽ TAIKĄ.

RYMAS, Jan. 18. — Popiežius Benediktas Penkioliktasis smarkiai pasiėmė už taikos darbą. Jis dabar išleido atsisaukimą į visus katalikus, kad jie melstųsi už taiką. Maldoms už taiką popiežius paskyrė dvi specialias dienas. Pirmą maldų dieną turi būti vasario 7, o antrą kovo 21. Tai yra nedėdieniai. Sv. sakramentas tomis dienomis turi būti išstatytas, kunigai turi laikyti mišias už taiką, o žmonės kalbėti rožančius ir giedoti litanijas. Vaikai taikos dienose turi prieiti prie pirmos komunijos.

Prie to visko pats popiežius sutaisė specialią maldą už taiką. Malda karštai šaukia Dievą, kad jis dovanotų taiką, pasigailėtų Europos, pasigailėtų moterų ir vaikų. Užsibaigia malda prašymu šventos Paalės, kas užtarti ji už Europos žmones. Ta malda tapo išversta į septynias kalbas.

GRUVESIUOSE GYVŲ ISLIKŲ DAUGIAUS MOTERŲ NEGU VYRŲ.

Avezzano, Italija, Jan. 19. — Karėiviai vis dar tebekasa griuvėsius, įsiekdami užgriuvusių

žmonių. Darbui pagreitinti atsiųsta daugiau kareivių. Indomu pastebėti, kad griuvėsiuose gyvų atrandama daugiau moterų negu vyrų. Išrodo, kad moteris ilgiaus gali išbuti gyvos kaip vyrai. Net ir šiandien, kada jau praėjo šešios dienos po žemės drebėjimo, iš po griuvėsių išimta kelios mergaitės ir viena sena moteriškė. Visos jos buvo sunkiai sužeistos, bet dar gyvos; ir daktarai turi viltį jas išgelbėti. Mažas berniukas taipgi buvo atrastas dar gyvas. Jis laikė rankutėje medinį arkluką, kurį tur but gavo dovanų antkalėdų.

Abruzzi apilinkėje kasa griuvėsius 50,000 kareivių. Daugelis žmonių po griuvėsių negalėjo išlikti gyvi iki šiam laikui. Vaitojimų iš po griuvėsių vis mažiaus girdėti. Daugelis atkastų gyvais miršta po atkasimui.

ITALIJOS ŽEMĖS DREBEJIMAS PADARĖ \$60,000,000 NUOSTOLIŲ.

PARYŽIUS, Jan. 18. — Iš Rymo pranešama, kad sulig nepilnų apskaitymų Italijos žemės drebėjimas padaręs nuostolių su viršum \$60,000,000.

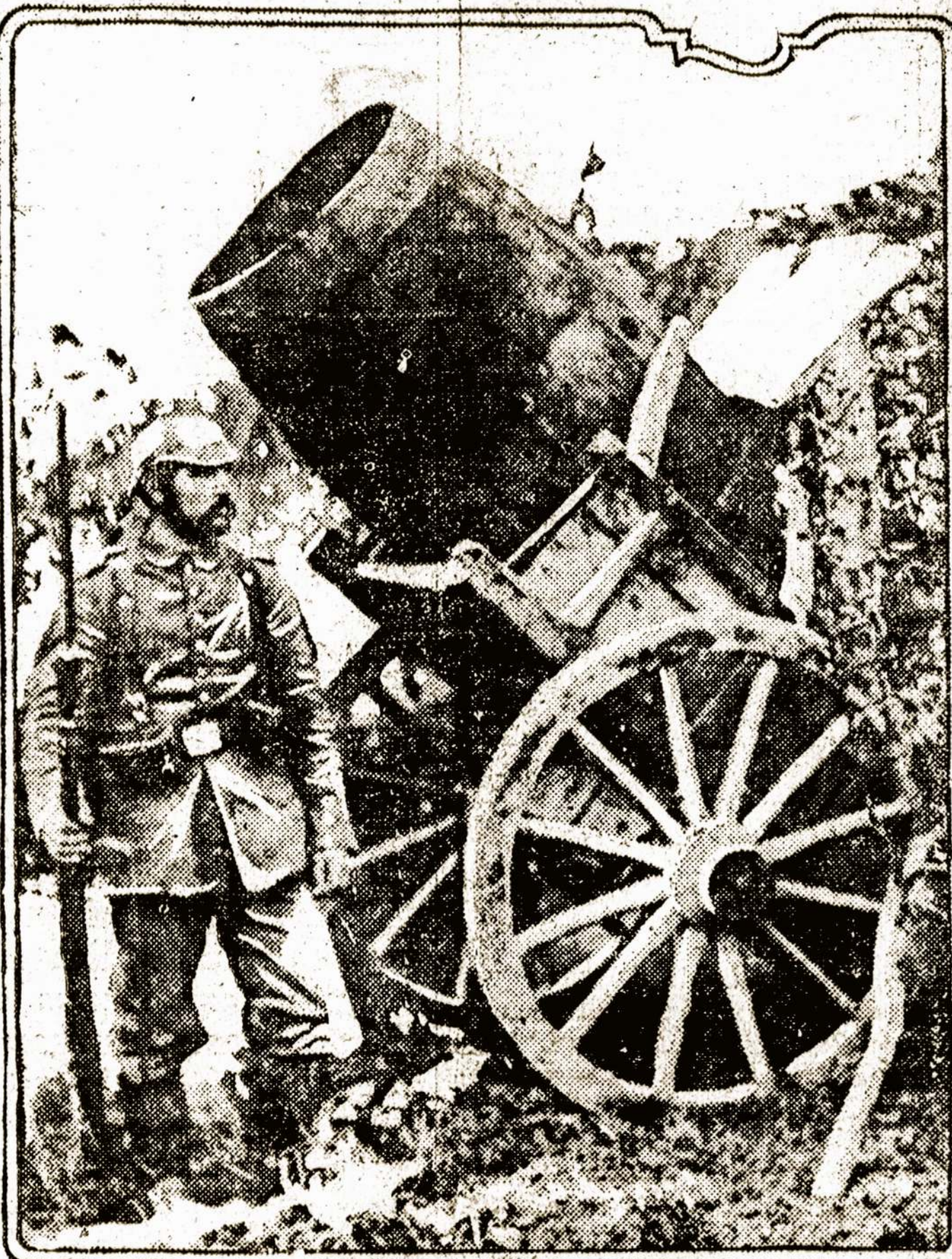
Zmonės dar vis tebėra atkamsami iš griuvėsių. Avezzano mieste subatoje buvo atkastas dar gyvas žmogus.

Geležinkeliai visur jau pataisyti.

Žemė iki šiol dar vis drebėja, bet ne taip, kad tas būtų jaučiama ant žemės paviršiaus. Žemės drebėjimui susekti prieštais vadinamas seismografu užregistravo jau daug mažesnį drebėjimą Avezzano mieste. Ryme jau nieko nebebuvo jaučiama.

New Jersey valstijos socialstės tikisi laimėti savo valstijoj moterims balsavimo teises.

PRIGAVINGA VOKIEČIŲ KANUOLĖ.

FAKE GERMAN GUN TO FOOL ALLIES

Kares žiniu sutrauka

VOKIEČIAI skelbia, kad jie pasekmingai sumušė francuzus prie La Boisselle ir Argonne distrikte. Francuzai sako, kad ten nieko svarbaus nebuvė.

RUSAI atsiėmė kelias tranšejas, kurias nuo jų pirmiaus buvo atėmę vokiečiai.

AUSTRAI Galicijoj užpuldinėja rusus prie Dunajeco upės. POPIEŽIUS šaukia katalikus melsties už taiką.

VOKIETIJA IR AUSTRIJA TURI 800,000 NELAISVIŲ.

AMSTERDAMAS, Hollandija, Jan. 18. — Oficialiai pranešimai parodo, kad Austrija ir Vokietija iki šiol turi 800,000 karės nelaisvių. Austrija turi 200,000 nelaisvių, Vokietija arti 600,000. Tame skaičiuje yra francuzų oficerių 3,459 ir 215,905 kareivių, rusų oficerių 3,575 ir kareivių 306,294, belgų oficerių 612 ir kareivių 36,852, anglų oficerių 492 ir kareivių 18,824. Čia nėra priskaityti tie nelaisviai, kurie dar nėra atvežti iš mušio lauko. Koelno laikraštis sako, kad talkininkai vokiečių turi suėmę nelaisvių keturis syk mažiaus.

PASKANDINTI PENKI VOKIEČIŲ GARLAIVIAI.

LONDONAS, Jan. 18. — Iš Švedijos atėjo žinia, kad penki vokiečių garlaiviai prauvo Baltijos juroje užvaziavę ant minų.

PASKENDO ANGLIJOS LAIVAS.

LONDONAS, Jan. 18. — Gauta žinia, kad Anglijos laivas Penarth prauvo audroje ties Norfolk pakraščiais. Dvidešimt vienas jureivis paskendo, šeši tapo išgelbėti.

Toj pačioj apilinkėje susidaužė ir kitas Anglijos laivas. George Royle. Viena iš to laivo valčių aplaukė tuščia. Kas pasidarė su jureiviais, nežinia.

AUSTRIJA ŠAUKIA LANDŠTURMĄ.

LONDONAS, Jan. 18. — Iš Budapesto gauta žinia, kad Austrija šaukia stoti po ginklu landšurmą nuo 1875 iki 1881 metų. Jaunesni landšturmų vyrai pašaukti buti po ginklu sausio 21.

ANTWERPAS UZMOKEJO VOKIEČIAMS \$10,000,000.

AMSTERDAM, Jan. 17. — Hollandija, Jan. 17. — Vakar Antverpo miestas užmokėjo vokiečiams \$10,000,000 kontribucijos, kurią vokiečiai buvo uždėję ant miesto.

RUSAI DAR SYKĮ SUMUSĖ TURKUS.

PETERBURGAS, Jan. 18. — Iš Tifliso gautas pranešimas, kad Kaukazo rusų armija dar sykį sumušė vienuoliktąjį Turkijos armijos korpusą. Šito korpuso visa artilerija pateko į rusų rankas. Visas korpusas išmuštas. Išliko tik keletas nežymių dalių.

Mexikiečiai išsirinko naują prezidentą

MEXICO CITY, Jan. 18. — Mexikos taikos konvencija vakar išrinko naują Mexikos prezidentą, generolą Garzą, kurs buvo konvencijos pirminku.

Buvęs laikinis prezidentas gen. Gutierrez su savo ministrais išvaziavo iš Mexikos sostinės.

Išrinktasai prezidentas Garza apskelbė Mexikos mieste karės stovį. Mieste jodinėja raitieji patroliai.

Garzas yra jaunas žmogus, turi apie 30 metų amžiaus. Jis yra advokatas pagal profesijos. Tarnavo armijoj kaip liuosnoris pulkininkas Maderai keliant maištą prieš Diazą. Maderai prezidentaujant, Garzos brolis keletą mėnesių buvo federalio Mexico miesto distrikto gubernatorium. Huertai įsigalėjus, Garza su savo broliu prisijungė prie Villos kariuomenės.

Prezidento Wilsono antroji dukterė, kuri metai atgal ištėkėjo už F. B. Sayre dabar pagimdė sunų. Tai pirmas Wilsono anukas.

SAN FRANCISCO, Cal., Jan. 18. — Čia numirė milijonierius Harkness, buvęs Rockefellerio bendras biznyje. Turto jis paliko apie \$100,000,000.

KAREJE PUOLĖ DAUGYBE AUSTRŲ.

LONDONAS, Jan. 18. — Iš Vienos pranešama, kad Austrijos valdžios paskelbtas 110-as karės aukų surašas parodo baisesius austrų nuostolius. Surasai dar nerodo, kiek austrų žuvo paskutiniu du mėnesiu.

Pagal paskelbtų surašų buvo užmuštų oficerių 263, kareivių 40,227; sužeistų oficerių 8,980, kareivių 281,160, sumutų nelaisvėn oficerių 628, kareivių 9,582.

Prusijos karės aukų suras parodo, kad prūsų užmuštų, žėistų ir patekusių nelaisvėn iki šiol buvo 877,107.

TURKAI ATSILAIKO PRIEŠ RUSUS.

KONSTANTINOPOLIS, Turkija, Jan. 18. — Oficialiame Turkijos pranešime sakoma, kad Kaukaze turkai atsilaiko prieš tvirtesnes rusų spēkas. Vienoj vietoj turkai sumušė rusų kavalerijos pulką, kurs paabėgo nuo turkų, palikdamas savo sužeistuosius ir užmuštuosius.

LONDONAS, Jan. 18. Reuterio telegrama iš Athenų praneša, kad turkų garnizonas apie do Adrianopolio miestą, kuris yra svarbiausias turkų miestas po Konstantinopolii.

ORAS

Ukanota šiandien ir rytoj. Temperatūros atmainos mažos. Šiandien ryto 2 val. buvo 18 laipsnių.

Saulė teka 7:14; nusileidžia 4:48.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$6.00.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Čia iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėlius. Leidžia Naujienų Bendrovė. Prenumeratos kaina:

Chicagoje — per išnešiojimus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00. Pusei metų .. \$3.00. Trims mėnesiams .. \$1.75. Dviem mėnesiams .. \$1.25. Europoje, metams .. \$7.00. Pavienių dienraščių numerų kaina 2c. Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

101

Apžvalga

Mums jau teko pastebėti, ko kios rūšies "satyra" kartais gamina "Lietuvoje" p. "Jurgis Spurgis." Panašus satyras vieši ir "Tėvynės" špaltose. Tai p. Čia—Suks (neapsakomai juokingas slapyvardis!) "Dilgėlės" sako apie jo "satyrą," tilpusią 1-am "Tėvynės" numerį:

Jau nekaltant apie šlykščią užbaigą, kuri šlykštesnė už "Kuniga Bimbą" ir kuri moteris užgauna, tenai yra nurodyta, kad Lietuvos Seimino Fondo kasierius (tas, kuris į seimą važiuos laivelu, taigi suprask: šidlauskas) buvo rinktas su pagalba fundijimo.

Tokiai Čia—Suks'o pasakai, žinoma, niekas neintikės; veikiausia jai netiki ne pats josios autorius. Bet, mat, tų "satyrų" manoma, kad jeigu rašai juokus, tai gali rašyti kad ir didžiausią ir negražiausią melą; jiems nė motais, kad—anot "Dilgėlių"—ir "satyra turi turėti tikros teisybės pamatą."

o—o

V. Kapsukas "Rankpelnyje" kritikuoja lietuvių liberalų politiką šios karės metu. Tie liberalai (demokratai, pirmeiviai, liaudininkai ar kaip jie ten save vadina) ne taip senai savo organe "Varpe" (naujamam) gyrėsi net esą "socialistais" ir "revoliucijonieriais," bet štai dabar jie—

„Jenkia galvą prieš šią karą ir šaukia, jog nedorėti vokiečiai visame kame esą kalti. Jie taipat nuolatos rašo apie vokiečių žvėriškumą ir begėdiškumą ir užmerkia akis, kad nematyti rusų kareivių, ypatingai kazokų, žvėriškumo. Jie tik garbinti saviškius moką.

Po dabartinės karės Lietuvos liberalai tikisi turėsį daug laimės, kuomet busiantis pergalėta Vokietija. Todėl jie ragina žmones remti valdžią ir nedaryti jai jokių kliučių. Jie mano, kad jeigu žmonės bus paklusnūs valdžiai, tai ji duosianti Lietuvai autonomiją.

Tą autonomiją—sako Kapsukas—ir laisvės ingyti svajoja dabar mūsų liberalai jau nebe kovos keliu su caro valdžia, o pataikavimo keliu. Tariamieji mūsų demokratų visiskai užmiršo dabar kovą su caro valdžia. Kuomet skaitai jų laikraščius, visiskai nematai skirtumo tarp jų ir klerikalų laikraščių. Jie taipat garbina caro valdžią ir šaukia ne į kovą su ja, o į vienybę. Jie taipat politikavimu ir nuolankumu tikisi kę nors laimėsį.

Lietuvos liberalai, turtingesniųjų žmonių atstovai eina išven su valdžia, bet tarp jų ir darbininkų klesos apgėjų vienybė negali įvyki, kadangi—

Ir karo metu neišnyko darbininkų klesos išnaudojimas. Priešingai, jis da didesnis pasidarė, nes darbininkai dabar negali stoti į at-

virą kovą su savo išnaudojais, negali streikuoti: kur da eina darbas, samdytojai ilgina darbo dieną, mažina darbo mokesį. Tai daro ir lietuvių buržuazija—ji niekuo nesiskiria nuo kitų tautų buržuazijos.

o—o

P-as A. R. piktinasi kauniškės "Saulės" valdybos telegrama, kurią ji pasiuntė vyriausiam Rusijos karvedžiui. Toje telegramoje išreiškiama, visos draugijos ir net lietuvių tautos atstovų vardu, "širdingiausi linkėjimai galutinai nuveikti priešininką ir prijungti Prūsų Lietuvą prie Rusijos. Apie ją A. R. sako:

Tai yra jau per daug. Kaip ten nebūt, bet mes turime skatytis su fakto, kad Prūsų lietuviai lig šiol gyveno daug geresnėse sąlygose, nei Rusijos lietuviai. Jie turi laisvę spaudos, žodžio, susirinkimų bei susidraugavimų, tikėjimo ir sąžinės, visuotinę lygų ir slaptą balsavimą ir parlamentą, plačias vietos komunų savivaldybės teises, jų darbo žmones apdrausti nuo ligų, invalidystės ir t. t. Ir be niekur nieko reikalauji, kad būtų jie prijungti prie Rusijos—tai reiškia, visa tai nuo jų atimti ir padaryti tokius pat belaisvius ir skurdžius, kaip ir mūsų broliai Didžioje Lietuvoje.

"Saulės" valdybos pasielgime p. A. R. mato stačiai "brolžudysės ir pardavikiškų žymių." Jeigu jau kuri Lietuvos įstaiga skaitė reikalingu daiktų kreipties prie caro valdžios ir maldauti prijungimo Prūsų Lietuvos, tai pasak A. R., ji privalėjo visai kitaip kalbėti, su ja. Ji privalėjo daug-maž taip pasakyti:

Taip, mes geidžiame, kad vokiečių tuščioji didybė ir militarizmas būtų sulaužyta (mat, Rusijoje, "tuščios didybės ir militarizmo" nesą! "N." Red.). Mes trokštame, kad Mažoji Lietuva būtų prijungta prie Didžiosios. Mes nieko neturime prieš tai, kad taip suvienytą Lietuvą priklausytų Rosijos valstybei. Bet mes nieku būdu nesutinkame, kad mūsų broliai iš Mažosios Lietuvos delei to būtų nusikrauti savo teisėse, kad jų kultūrinis ir ekonominis gyvenimas nukentėtų! Užtikrinkite mums teisę savo reikalais patiems rūpintis, duokite mums autonomiją—tuomet ir mes ir mūsų broliai iš Mažosios Lietuvos busime jums dėkingi (ir pagiedosime "Bože, caria chranil" "N." Red.). Jei ne—kankinkite ir persekiokite, kol ištesėsite, mus vienus—mes jau pripratę, bet nekludykite jų mažukų (Prūsų lietuviai nėra niekies mažesni už Didžiosios Lietuvos gyventojus. "N." Red.) iš Mažosios Lietuvos.

Lygiai kaip tam vulgariskam rusų romanse: "Riežte mojo tielo, peite mojo krov—ach, no atdaite mnje moju liubov!"

o—o

P-as A. R. visai nesijaučia, kokius juokus jisai daro, proponuodamas, siusti caro valdžiai laiską. Juk—jeigu kas tiki, kad caro valdžia nėra žmonių skriaudikė, tai tas negali jai rašyti: "Kankinkite ir persekiokite mus, kol ištesėsite!" O jeigu kas yra įsitikinęs, kad caro valdžiai rupi ne išvaduoti pavergtasias tautas, bet tikiai uždėti ant jų savo jungą, tas negali tikėti, buk prizadėjimas buti jai dėkinga taip suminkštins jos širdį, kad ji šmaukšt ir padovanos Lietuvai tuos visus gerus dalykus, kuriuos turi žmonės Vokietijoje—laisvės, visuotinę balsavimą, ligonių apdraudą ir t. t.; toks žmogus apskritai jokiais maldavimais nesikreips į vyriausįjį karvedį, j carą arba kokį kitą tos kraugeriu veislės atstovą.

o—o

Kokia-gi ištiesų yra caro valdžia: ar Lietuvos gyventojai turi pamatą laukti, kad ji gera valia duos jiems daugias teisų ir laisvės, ar—ne. "Brolžudiškos" "Saulės" politikos kritikas nepalieka tame klausime jokios abejonės. Štai jo žodžiai:

Bet gal yra pamatas manyti, kad dabartinė caro valdžia iš liuso no-

ro visiems gyventojams platesnes teises suteiks? Anaipol! Kaip visoj Rusijoje, taip ir Lietuvoj persikiojimai už politikos prasikaltimus nesiliauja. Rusų valdžios dabar projektuojama atimti Lietuvoj iš vokiečių žemes, ypač dvarus. Bet juos išdalinti arba parduoti visai nemano vietos gyventojams lietuviams, o žada partraukti iš Rosijos burliokių. O atsitikimai Galicijoje rodo, kad ir naujai užimtos vietose dabartinė rusų valdžia visai nemaną taikyties prie žmonių kultūros reikalavimų, bet siunčia šeimininkauti tokius nuo juodašimčių netoli bėgusius žmones, kaip gr. Bobrinskis, kuris, dar kare nepasibaigus ir nežinodamas, kaip ilgai gaus ten sėdėti, jau vienu plunksnos pabraukimu išardo visas vietos gyventojų rusinų ir lenkų kultūros įstaigas, rusinams uždraudžia skaityti prigimtąją kalbą kningas ir t. t.

Šitie faktai—tesia toliau p. A. R.—aiškiausiai rodo, kad dabartinė rusų valdžia visai nei nemano ir nesupranta kitokios politikos, kaip tik rusinimo, spaudimo, persikiojimo.

Bet jeigu Rusijos valdžia yra tokia ir jeigu nematyti nė mažiausios vilties, kad ji pasitaisyty ateityje, tai kokią teisę mes turime geisti, kad po ją pakliutų ir mūsų broliai iš Mažosios Lietuvos: juk tai būtų, pasak p. A. R., *brolžudiškas geismas*? Ve kaip p. A. R. aiškina tą klausimą:

„tikiu, jog dabartinės caro valdžios dionos yra suskaidytos, ir kaip ten karė nepasibaigtų, bet Rosijos liaudis ilgai neduos savęs skriausti ir persekioti visokių plauko biurokratams. Rusų tautoje, rusų liaudyje mes priešų neturime ir negalime turėti (o tie biurokratai, o tas netoli nuo juodašimčių bėges "grafas Bobrinskis" ar ne rusų tautai priklauso? O juodašimčių minios ar savo didžiūmoje susideda ne iš rusų liaudies elementų? "N." Red.). Todėl ird savo broliams iš Mažosios Lietuvos draisi galime patarti Rosijos "jungo" nesibijoti.

Žodžiu, p. A. R. yra įsitikinęs, kad Rusijoje įvyks REVOLUCIJA, kuri panaikins dabartinę caro valdžią ir jos vietą įsteigs geresnę. Todėl jisai ir pataria Prūsų lietuviams nesipriešinti susijungimo su Didžiąja Lietuva. Bet čia kyla klausimas: kuo p. A. R. remia savo viltį, kad Rusijoje butinai turi kilti po šios karės revoliucija? Tikslai tada, kada jisai šią dalyką aiškiai išdėstys, jisai gali laukti, kad Prūsų lietuviai paliaus bijojęsi Rusijos jungo. Vieno tikėjimo į revoliuciją neužtenka. Prūsų lietuviai tokiam "tikinčiam" žmogui kartais kad neatsakytų: "Tu tiki, kad revoliucija umu laikų pagerins Rusijos tvarką, o mės ne. Verdammte Polaken" jau kartą darė revoliuciją, bet kas iš to išėjo? Kazokų nagaika kaip valdė, taip ir tebevaldo juos. O antra vertus, jeigu kalbėti apie revoliuciją, tai pas mus, Prusuose, tų "vaterlandlose Gesellen," kurie daro revoliucijas, yra šimtą kartų daugiau, negu pas jus. O trečia vertus, jūs da tik su pagela ba revoliucijos norite išgauti tą, ką mes jau senai turime..."

Ne, p. A. R. visai nemoka risti politiškią Lietuvos klausimą. Jisai teisingai nupeikė "pardavikišką" juodosios "Saulės" politiką, bet "Saulės" politikiejiams reikia pripažinti vienas dalykas: jų politikoje viskas yra aišku ir nuoseklu. Budami tikrais caro bernais, jie carberniškai ir elgiasi. Tokio aiškumo ir nuoseklumo pas p. A. R. nėra. Jisai norėtų būti geras žmogus, bet jisai pats lemtai nenusimano, kaip to pasiekus.

SMOLENSKE liko užtvirtinta "Smolensko lietuvių savitarpinė draugija."

TAMBOVAS. Laikė sustiprintos apsaugos sustabdyta laikraščiai "Tambovskije Ot-kliki" ir "Borisoglebskij Kurjer."

Nuodintojai Istorijoje

Nuodijimas žmonių yra taip senas kaip ir pats pasaulis.

Apie pačius seniausius nuodijimus, yra nurodymai viename Agypto papyruse (Louvre'o kolekcijoje), parašytame už daug tūkstančių metų prieš Kristaus gimimą; iš jo matyti, kad už atidengimą tikėjimiskų paslapčių buvo baudžiama miršim per nuuodijimą. Nuodusus imdavo iš persikų kaulėlių. Nuodijimas bei nusinuodijimas plačiai buvo išsiplėtęs senovės Persijoje: jos karaliai turėdavo tokių nuodų, kuriais jie galėjo atimti sau gyvatstį nejučiant mažiausio skaudėjimo. Sekretas to nuodo stropiausiai buvo užlaikomas; turėti tų nuodų tegalėjo tik karaliai ir jo motina. Ksefontas (autorius Kiropedijos) daro, kad jokioj šalyj nebuda-vo tiek daug nuuodijimų kaip Persijoje, nors nuodintojai čia buvo žiauriai baudžiami. Paprastai, nuuodintoją guldysdavę ant akmens, o kitu akmeniu sutriuškindavo jam galvą.

Senovės graikai nuuodijimą skaitė igi didžiausia piktadaryste; už tai baudavo miršcia, paprastai, užkankindami ant rato. Tečiaus Graikijoje buvo vartojama nuodai pamerktiems (Sokratas, Terament ir kt.) ir nuarimimui senių. Senius nuodijo ant vienos Egėjos jūros salos; ten susirinkdavo seniai, norintys miršti; pasipuošę gelių vainikais jie turėdavo balių, kuriam išgerdavo savo miršties tau-rę.

Dar geriau šiame atvėjuje buvo pastatyti finikiečių kolonijoj Masilijoje. Čia į nuodus kitaip buvo žiurima; čia juos beveik gerbė. Valstybė čia pati prigriebdavo nusinuodijtiems savo piliečiams, kurie norėdavo atsiveikinti su šiuo pasauliu, delei ko valstybės sandėlyje laikoma buvo tam tikrų nuodų. Kiekvienas, nepakeliantis gyvenimo naštos ir noris su ja pabaigti, pranešdaves tam tikram teismui, nu-rodymas to priežastis. Teismas rimtai apsvarstydaves dalyką ir jeigu nurodytosios priežastys užtektinai budavo svarbios, išduodavo nuodus.

Ryme nuuodijimai žinomi beveik nuo pat jo uždėjimo. Apskritai rymiečiai nuodijimą skaitė niekiškiu darbu. "Plus est hominem extinguer vene-no, quam accidere gladio," t. y. užmušti žmogų nuodais blogiau, negu kardu—paprastai sakydavo rymiečiai, kurie, kaip žinoma, žmogžudystę skaitė viena iš baisiausių piktadarysčių. Tečiaus, anot Tito Livius'o, nuuodijimas Ryme praktikas labai plačiai. Taip, 332 metuose prieš Kristaus gimimą Ryme staiga nu-mirė daugelis įžymių piliečių. Niekas nežinojo priežasties jų miries. Bet vėliau, aciū vienai tarnaitėi, sužinota, kad daugelis matronų (įžymių moterų) užsiimdavę parupinimu nuodų. Dvidešimt viena matronų mirė, kuomet jas priverstė gerti priruostą jų pačių gėrimą. Paskui, po tardymo, buvo nuteista 170 matronų. 184 m. prieš Kristaus gimimą už nuodijimą Ryme ir jo provincijoje buvo nuteista 2,000 žmonių, o per du metu dar 3,000.

Kad pilnai būtų galima spręsti kaip plačiai čia buvo išsiplatinus toji piktadarystė, reikėtų imti atydon dar tai, kad daugelis nuuodijimų, nesant tuomet chemijos, suvis likosi neatidengta. Už nuuodijimą rymiečiai

bausdavo trejopai, žiurint prie kokio kaltininkas priguli luomo: angšti valdininkai arba šiaip-jau kuo atsizymėję žmonės buvo ištremti su atėmimu teisų. Kitiems piliečiams kirsdavo galvas, o paprastus žmones imesdavo žvėrim ant sudraskymo.

Nuuodijimai buvo žinomi ir senovės germanams, kurie už tai irgi baudavo aštriai. Saksonijos įstatai už nuuodijimą liepdavo sudėginti kaltininką gyvu.

Laikuose Karaliaus V mūšcia buvo baudžiama net už pasikesinimą nuodyti. Bausdavo visaip: vyrus nukankindavo ant rato, o moteris skandavo; moteris už nuuodijimą savo vyro užkasdavo į žemę gyvas. Kaikada kaltininkus, kad kitus labiau įbauginti, gyvus sugnaibydavo įkaitytomis replėmis.

Užvis keisčiaus ir biauariaus tur but buvo baudžiama sulig Anglijos įstatais. Prie Henricho VIII už nuuodijimą kaltininką išvirdavo.

Rusijoje, prie caro Aleksiejaus Michailovičo, moteris už kasdavo į žemę gyvomis, o vyrus dažniausia nukankindavo ant rato. Sulig Ukrainos įstatais, vyrus "čvertavojo," o moteris kasdavo žemėn. Nemažia žiauriai už nuodijimą baudavo ir kitos slavų tautos.

Nuuodijimų irgi budavo kuojvairiausių: Kastilijos karalius Jonas mirė nuo užnuodytų apautuvų, Henrich IV nuo užnuodytų pirštinių, popiežius Klemenas II—nuo dumų užnuodytos žvakės. Popiežius Viktoras II, Danijos karalius Christoforas I, imperatorius Henrichas VII ir kiti buvo nuuodyti priimant komunią. Pažvelgus į šios piktadarystės skaitlines reikia pasakyti, kad toks gyvasties atėmimas labiau skaitosi "moterišku budu." Rusijoje per 4 metus nuo 1843 iki 1847 iš 128 užmušėjų savo pačių buvo tikslai penki vyrai nuuodintojai, o iš 190 žmogžudžių-motery per tą patį laiką buvo 67 nuuodintojos. Nuo 1875 iki 1889 m. už nuuodijimus buvo nuteista 156 vyrai ir 288 moteris. Italijoje tarp 1880—1888 iš 1,000 nuteistų vyrų buvo 1,26 nuuodintojai o iš tiek pat nuteistų moterų—18,91 nuuodintojos.

Tokia didelė persvara šio budų žmogžudystės moterų pusėj aiškina ma tuo, kad moterims, aciū jų mažesnei fiziškai spēkai, negu vyrų, kitoki žmogžudystės budai mažiau teprieinama, ir šitokiame jų prasizengime beveik ir negalima įješkoti to, ką vadinama "piktadarystės drąsa." J. Sirutis.

LIEPOJUS. Liepojaus-Romų geležinkelio inžinierius Niemoov liko nubaustas 2,000 rub. arba 2 mėn. arešto už tai, kad sauvališkai išmetė iš savo namų šeimyną pašauktojo karan.

MASKVA. Redaktorius rusų laikr. "Stoličnaja-Molva" Sadko už straipsnį No. 298—10 lapkr. "Vokiečiai nelaisvėje" nubaustas 3,000 rub. arba 3 mėnesiais aresto.

Svarbus Pranešimas Biznieriems Chicagoje ir jo Apieilinkėse

1916 metų Kalendorių pavyzdžiai, vietinių ir importuotų išdirbių, jau yra gauti. Mes turime gražiausius kalendorius, didžiausį pasirinkimą ir labai žemomis kainomis.

Palaukit su užsakyku kalendorių, kol nepamatysite mūsų sėmelių. Mūsų atstovas apieilankys pas jus su sėmeliais, jei parasytė mums atvirutę.

NAUJIENOS, 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Iš Rygos

RYGA, lapkr. 19 d. Iš Petrogrado pranešama: Finansų ministerija įnešė ministerių tarybon sumanymą sušelpiti Baltijos kraštą, nukentėjusį nuo karo.

Prašymas profesorių Rygos Politechnikos Instituto Vokietijos pavaldinių Dosso, Heningo ir Kiršteino apie priėmimą rusų pavaldinystėn, paliktas be pasekmių, kaip praneša "J. S."

Rygos ir Apieilinkės lazaretuose dabar randasi liuosų vietų del 7,000 kareivių.

Ištremta iš Rygos 143 Vokietijos, Austrijos ir Turkijos pavaldiniai ir Astrachanės, Viatkos, Tambavo ir Tomsko gub., liko taipgi suimtas ir ištremtas baronas Arnold Fitinhof.

Kolonialinių prekių daugybė gabinama iš Rygos į Kuršą ir į Kauno gubernijas, nes iš kitur kur sunku pergabenti kokias nors prekes.

Naktį į 26 lapkr. žandarmerijoje paliepu suėmė ant Marijos, Stulpų ir Ricierių gatvių nekurius jaunus vyrus, kurie kurstė prieš karą ir abel-nai darbininkus skatino prie streikų ir kitokių riaušių. Jieškojo taipgi buvusio "Laika Bals" redaktoriaus M. Ricierių gavęje, bet pasirodė, kad jis pasauktas karan.

Alkoholinių gėrų pardavinėjimas leidžiamas lig šiol draugijų ir kluubų butuose dabar ir tenai liko uždraustas. ("Ryg. Garsas")

Iš visur

UST-DVINSKO tvirtovės komendantas pasodino areštą 7 dienoms dvarponį Zaliesską ir miestietį Herberg už tatau, kad pas plaukų kirpėją šnekėjosi vokiškai.

JURJEVE policija sustatinęja protokolus už kalbėjimą gatvėse vokiškai.

VARŠAVA. Lenkai prašo sau 50 mil rub. paskolos. Petrogradan atvyko iš Lenkijos tam tikra deputacija, kurion įeina kunigaikštis Liubomirskis, bar. Kronenbergas, Majer'as ir Zeleniskis. Lenkų atstovas prašo valdžios paskolinti be palukų iš valstijos izdo 50 mil. r. Varšavos bankams ir kredito įstaigoms sušelpiti, kad tie bankai nuo savės galėtų šelpti Lenkijos pramonininkus. Deputacija liko prielankiai priimta laikurių ministrų ir tikiasi gauti reikalingą paskolą.

Dobilų sėklos išvežimas iš Rusijos per Suomiją karės pradžioje buvo uždraustas. Dabar tasai uždraudimas atmainytas. Kuršėje vien dobilų pardavimui esą apie 300 tūkst. pulkų už apie 2 milionu rub. Paskutiniame laike nieks jų čia nebeperko.

Apšvietos ministerija sušaukė šiomis dienomis tarybą žinomų pedagogų, profesorių, gimnazijų direktorių ir tt. apsvaistinti vidutinės mokyklos pagerinimą. Pasirodo, kad dabartinioji vidutinė mokykla (gimnazija, realinė) mažai tesusirūpinusi mokinių proto priderančiu išlavimu, o dar mažiau jų išauklėjimu. Mokytojai nesusiartina su mokiniais, nenori pažinti jų reikalų, kurie įvairiuose kraštuose esti kitoki, bet užsiganedina valdiškų lekcijų uždavinėjimu. Vienas iš dalyvavusių taryboje, vice-direktorius apšvietos departamentą Bertoldi išreiškė nuomonę, kad vidutinė mokyklą reikėtų paliusuoti nuo per daug didelio viršutinio vėlymo, kad galėtų atsisiauti vidurinio mokyklų gyvenimas, toliau susiartintus mokytojams su mokiniais ir su jų tėvais.

Nauji Raštai

Senas Vincas, *Kontrabandnikai*, tragedija keturių aktų. Atsitikimas Lietuvos kaime 1889 metuose. Spauda Kovos, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa. 1914. Kaina 20c.

Tai yra gan indomus atvaizdinimas Lietuvos parubėžio santykių tais laikais, kada spauda dar buvo uždrausta. Bet kaip scenišką veiklą yra netikė. Keturi aktai užima iš viso nepilnai 30 nedidelių puslapių spaudos. Vaidinant, kiekvienas aktas užimtu ne daugiau kaip penkia minutes laiko.

Be *Kontrabandnikų* knygelėje dar telpa antras veikalas, būtent *Sugriauta Pilis*, trijų aktų komedija, kurioj veikiančiomis ypatomis yra Pačkauškas ir Skirvydas — pavadės iškreiptos iš Račkauškas ir Širvydas. Ta „komedija“ nors yra trijų aktų, užima iš viso 13 puslapių.

Aureolė. Oratorija, paskirta Lietuvio Chicago, Ill., Sv. Kazimiero vienolikos seserims. Parašė M. Gustaitis. *Draugo* spauda. Chicago, Ill. 1914. Kaina 10c.

Tai yra bandymas paversti dailę į bažnyčios tarnaitę. Ant laimės, ta dailė čia yra tik falsifikuota dailė. Kiekvienas poezijos mylėtojas, perskaitęs *Aureolę*, nei valandėlei neabėjos, kad čia yra tik nevykęs bandymas apmesti poezijos rubais proziškiausią kuniginę agitaciją. Beto kun. M. Gustaitis yra toks netašytas kuolas, kada jis bando gracioskesnėje formoje rašyti. Ir jo *Aureolė* yra panaši į muziką bandymą grubiais pirštais pažaisiti ant švelnaus muzikalo instrumento. Atbukus kun. Gustaičio ausis leidžia jam rimuoti net stiklą su migla, dėsniui su kuoplatesniai ir p.

Edward Carpenter, *Bevalstybinė Draugija*. Perspaudinta iš *Jaunosios Lietuvos*. Išleido *Laisvos Žmonijos* bendrovė. Chicago, Ill., 1914.

Korespondencijos

MT. CARMEL, PA.

14 d. sausio 11 val. vakare, užmokescio dienoje, antro šifto darbininkams einant iš darbo į anglų kasyklą, dar jauni ir stiprus vyrų, apsimaskovę, su revolveriais rankoje užpuolė Joną Norkevičių, jo pagalbininką ir dar vieną vyrą, ir sužuko: „hands up!“ Pirmuti-

niai du persigando ir tuoj „paliepinimą“ išpildė. Tretysis-gi, nors dar, taip sakan, grinatorius, ir su kuolu per galvą gavo ir keletas šuvių iš revolverio į jį buvo paleista, vienok samonės neprarado ir plėšikam nepasidavęs pabėgo. Iš pirmųjų dviejų užpuolikų atėmė dviejų savačių uždarbį, kalnuose kur pasislėpė.

Darbininkams anglekasiams, ypač naktinių „gengių“, patartina apsisaugoti ir po mažą būrelį ypatingai „pėdės“ dienoje iš darbo neiti, nes pastaruoju laiku panašių blogadarių visur pilna.

Kelios dienos atgal čion siautė didelė vėtra. Tapo apdraskyta ir keletas stubų sugriaut.

Čion, ypač angliakasiams, Dievas niekad neintinka. Kuomet nelyja, del vandens stokos nedirba „brekeriai“, o kada palyja, tad vėl stovi, nes per daug vandens. Ir taip ai bėdžiai darbininkai kankinasi, gaudami po 4 — 8 dienas ir dvi savaitis išdirbti.

Kuomet gyvenau didmiestyje, daug kas sakydavo: „O! mainieriai tai gyvena! Jų ir darbo laikas daug trumpesnis ir užmokescis kur kas didesnis...“ Bet atkakus išvydau, kad kaip danguje, taip ir ant žemės — vargas vienas ir tas pats.

Bon Ami.

WAUKEGAN, ILL.

29 gruodžio įvyko Lietuvų Laisvės Mylėtojų Draugijos priešmetinis susirinkimas.

Buvo rinkimas naujos valdybos 1915 metams; ir išrinkta šios ypatos: S. Rybelis pirminku, K. Vaiteckunas pag., A. Sabeckis prot. sekr., A. Bitvinskis fin. sekr., A. Krypas kasierium, A. Malinauskas ir C. Diša kasos globėjais, Pranas Norkus ir K. Jurgaitis maršalkomis, V. Gabris ir K. Ambraziūnas knygomis.

Išrinkus valdybą knygūs pasiūlė sumanyti, kad draugija pripraktų daugias knygų ir draugijos knygyną. Su tuo visi sutiko ir paskirė \$50.00 knygoms, nes atsibuvusiam apvairkščiojime paminėjimui atgavimo lietuvių spaudos Rusijoje, kurį surengė Liet. Laisvės Myl. Dr. ja 31 d. gegužio 1914 m., buvo kviečiamas dalyvauti visos Waukegano draugijos ir organizacijos. Tai dalyvavusios aukavo iš savo išdų Liet. Lais. Myl. Dr. jos knygynui. Aukavo šios draugijos: Lietuvos Sunų ir Dukterų dr. ja \$10, Šv. Baltramiejaus dr. ja \$10, Lietuvų Evangelistų Liuteronų šv. Povylo dr. ja \$5, Tado Kosciuškos dr. ja \$10.00. Viso \$35.00. Liet. Laisvės Mylėtojų draugija paskyrė iš savo išdų \$15. Viso susidarė \$50.00 ir nutarė pildinti knygyną.

Iš metinės apyskaitos pasirodo, kad dr. ja turi turto \$2,777.81, dr. jos knygynas, vertas \$151.85. Narių dr. ja turi 250. Prie to reikia pastebėti, kad Lietuvų Laisvės Mylėtojų dr. ja yra viena iš pažangiausių stipriausių ir didžiausių draugijų Waukegane.

Linkėtina Liet. Laisvės Myl. dr. ja šiais metais atsiekti visus jos gerus ir visuomeni naudingus siekius.

Sekr. A. F. Sabeckis.

PITSTON, PA.

Sausio 14 d. Lietuvų Knygyno Teatrališka kuopa sulosė trijų veiksmų komediją „Gyvieji Nabašninkai“. Lošime, viršininkų. Jiems labdarybė, nekarti lošė aktoriai: P. Še-

kaitis, M. Vaškevičienė, A. Galinskas, K. Arminas, J. Greblikas ir M. R. Valinčienė. Lošimas išėjo gana gerai, žinoma, prisitaikant prie sąlygų. Geresnėje svetainėje ir prie tinkančių scenerijų būtų išėję geriau. Publika nuolat juokėsi, bet juokėsi daugiausiai iš „65 metų ir da trijų mėnesių.“

Taipgi viso vakaro programos buvo gana įvairus. Perstatyta du monologai, vienas dialogas, Pasikalbėjimas Rožinės su Motina ir Povylo su Dėde. Buvo trys deklamacijos ir daina, kurią sudainavo seseris Pietariūtės. Viskas išėjo labai puikiai, ačiū Wilkes Barre-čiams.

Mūsų kuniguiui visoki reikalai pradeda eit velniop. Vyskupas uždraudęs jam eiti kalėdoti po stubas, nes jam tūli parapijonis pranešė, būtent, klebonijoj katukė išsimetus. Bet jis vistiek stengiasi atkeršinti socialistams už tai, nors socialistai nei mažiausios propagandos tame nevarė. Dagirdes apie Knygyno teatrą sumanė užbėgt už akių, surengdamas ant tos pačios dienos daktų koncertą.

Kadangi iš Pittstono užtektinai publikos nesitikėta gauti, tai nors susikvietė visas daktas ir daktakins ir Seranton, Wilkes Barre ir kitų apielinikių, tik parodyt kad ir pas juos „erowd.“ Tėčiaus tai buvo „crowd.“ susidedanti iš chorių. O kas jiems kelią ir iikietus užmokės?

Knygyno-gi vakaras pavyko gerai, nors nebuvo tiketasi. Gryno pelno liks apie \$20.00. Tik daugiau tokių pamokinančių vakarų, o daktakynai apsilstos ir patis užbegiot už akių.

Kunigo Giminė.

Chicagos žinios

„LABDARIAI.“

Vasario 9, 19 ir 11 Auditorium svetainėje yra rengiami „labdarininkai“ (t. y. labdarininkai), kuriuose dalyvauja 20,000 darbininkų Chicago Telephone Co., Commonwealth Edison Co. ir Peoples Gas Light & Coke Co. (telefonų, elektros ir gaso.)

Buvo pranešta, kad tikimasi, kad kiekvienas tų dirbtuvių darbininkas pirs po vieną tikieta į tą balių. Darbininkai, manydami, kad bus po kokius 25c sutiko.

Dabar prasidėjo pardavinėjimas tų tikiety. Bosas prieina prie darbininko, neklausia, ar pirs tikieta, bet tuoj klausia: „Kiek imsi tikiety?“ — „Aš paimsiu vieną,“ — atsako darbininkas. „Ne, tu turi imti du,“ — atsako jau piktai bosas. Darbininkas bijodamas nustoti darbo atsako: „Gerai.“ Ir jam paduodama du tikiety, kurių kaina vienas doleris kiekvienas.

Darbininkui, kuris tankiai neturi penktuko nueiti į teatrą, tokia „labdarybė“ išrodo labai sunki ir tiesiog nepanešama, bet ima tikiety, nes kitaip jį nustos darbo ir pateks į alkanų bedarbių eiles, kuriuos policija su lazdomis daužo už vaigščiojimą gatvėmis.

To baltiaus pelnas eis United Charities „labdarininkai“ draugijai, kuri gana tankiai pataiklo žmones išnaudoti, o ne šelpiti, arba pasiūsti į kalėjimą. Tos draugijos pinigai išleidžiami taip: 30c iš dolerio eina tikrai pašelpai, o likusieji 70c eina algoms gerai apmokamų inspektorius, tyrinėtojų, ir kitų dalyvų. Jiems labdarybė, žinoma, gerai apsimoka, bet

darbininkui ji yra — prigravyste. K. B.—as.

Policijos viršininkai kapitonas Storen, sergentas Weisbaum ir ex-sergentas Roth iš Maxwell policijos stoties kaltinami už kyšių ėmimą, paleisti užsistatčius \$5,000 kaucijos.

Kapitonas Storen — tai tas pats, kuris užvakar alkanus bedarbius maitino policijos lazdomis.

Jonas Zajackowski, 18 metų 3618 Belmont Ave., kurį savaitę atgal sužeidė kumštynėse White Dove Atletų Klube, 3018 Milwaukee Ave. mirė. 19 klubo narių areštuota.

Jieško gražios merginos, kuri petnyčios naktį pasakė policistui Charles Sweeney, kad Francis Singer flirtavo su ja ir kurį Sweeney nušovė, nepasiduodant Singerui areštuoti. Singerio draugai tvirtina, kad jis yra nekaltas.

Keturios merginos iš North Side sako, kad jis flirtuodavęs.

Dvylika negrų areštuota „Romier Klube“, 3010 State. Vienuolyka — „Pioneer Klube“, 3512 State, Lošė kortomis.

Lietuvių

Barbershapa

Geriausia ir švariausia vieta, nes kaip valumas taip ir barberių miklumas viršija kitus apielinikius. Kviečiame atsilankyti, o apie atlikimą darbo, paliekame Jums nuspresti. Taigi laukiam — Jūs sekant.

735 W. 18th St.

L. J. Burba,

PARENDAVOJIMUI

Geras 5 ir 6 pagyvenimų namas, kampas 14th Place ir Newberry Ave. Kaina prieinama; klausk dženitoriaus, 821 — 14th Place ant 2-ry lubų.

REIKALAUJAME

daug lietuvių ir svetintaučių mokinties prie Automobilų kaip pataisyti ir kaip važiuoti. O šimtet tokių darbininkų daug reikės. Išmokės tokį darbą nebijos bedarbė ir galės uždirbti nuo \$90 iki \$150 į mėnesį. Kurie pradės mokinties šiam mėnesyje, tiems kaštuos tik \$15, o toliaus ta pati mokykla bus po \$45 ir \$50. Mes norime daug išmokyti iki Kovo mėnesio ir pristatyti prie darbo. Per mėnesį galima išmokyti. Išduodame laisvą. Atsilankykite arba atsilaukite per laisvą, indėdami už du centus marke. Visokiais reikalais kreipkitės prie JOSEPH ZICHKUS 2835 Cottage Grove Ave., Chicago, Ill Mokykla Automobilų — Repair Shop

MILDA TEATRAS

Halsted ir 32-ra gatvė.

VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI

Vodeviliaus permaina: Pan. Ketter, ir Subatoj. Paprastom dienom pirmas floras 10c, Balkonas 5c

Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Tiesiog be persėdimo.

Laivas „KURSK“ išplaukia iš New York į Archangelską šio mėnesio 26 dieną.

KAINA \$47.

Pašportus parupiname Kreipkitės žodžių ar laišku prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigus. Nueina gerai. Itname pilną atsakomybę.

R. S. Marsh, 5951 Lakewood Ave. užpuolė plėšikai netoli namų ir paėmė \$15.00. Plėšikai pabėgo automobiliu.

Bernard Sabek, 825 N. Racine Ave. persautas lošiant kortomis. Domininkas Grapski, 1404 W. Superior areštuotas.

Frank W. Helen, Pontiac Hotel, 20 ir Michigan Ave. užmuštas Indiana Ave. gatvekarui.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Visuotinė amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokyti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike. Už taip mažą atlyginimą, kad ir biedniausias vyras ar moteris gali užsimokėti.

Mokiname per laiškus (korespondencija) tobuliausiu metodu; kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname taip pat klasose dienomis ir vakarais. Piletesnių žinių rašykite pas: WAITCHES BROS.

1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

ZIRA
CIGARETTES

Užimėd delto kod Geri 10 for 5c

P. Lorillard Co. New York City

AR NORI

gauti DYKAI dvi geras studijas ir katalogus visokių gerų mokyklų, knygų ir kitokių visuotinių dalykų, kurių tu laisvai nori, o netinai kur įgauti? Dėdė tau, tai aš tau savas pildau ir aš tau adrešą, o aš tau jau tau katalogus ir tas katalogas tau nusiusiu DYKAI. Adresuok: JUOZAS J. SZLIKAS, (MAGIKAS) 3281 S. Halsted St. Chicago, Ill.

TEATRAS IR BALIUS

LIETUVIŲ JAUNIMO RATELIS

Loš

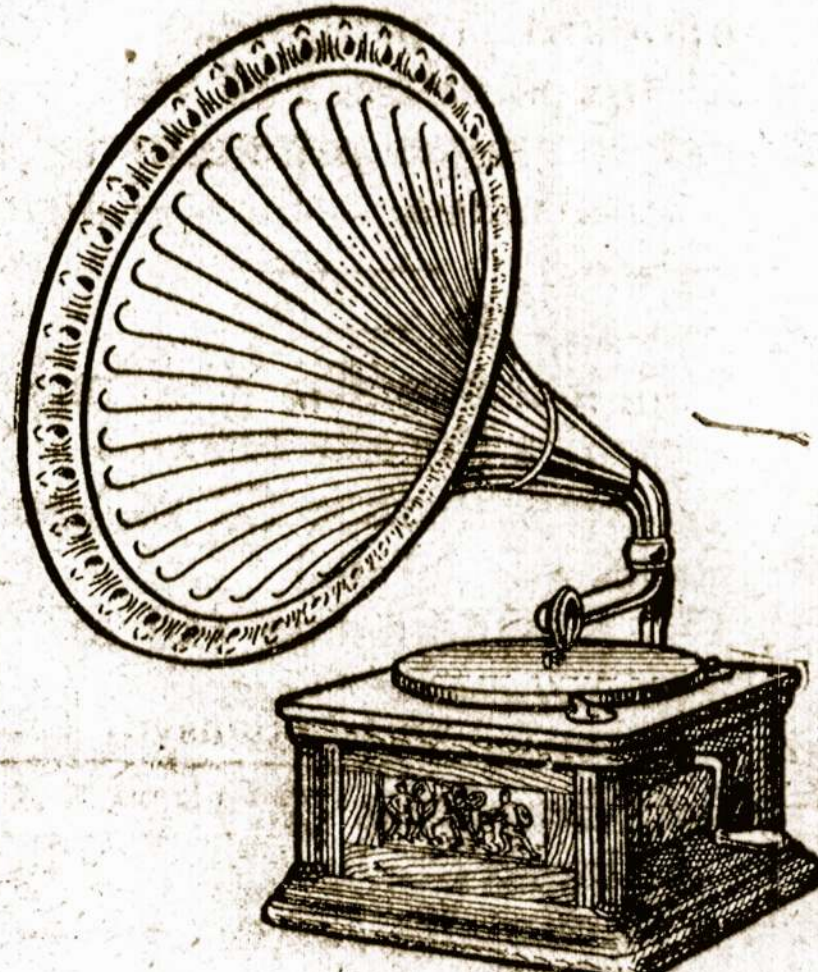
MIRTU VAKARAS

NEDELIOJE SAUSIO 24ta 1915

SVENTO JURGIO SVETAINĖJ, Tikietai 35 ir 50c

Po Teatro — šokiai. Muzika Brolių Sarpalių. Pradžia lygiai 7 val vak. Visuomenė yra kviečiame. Užganėdiniama užtikriname.

L. J. RATELIS.

ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 E. 4th Street. Dept. 48. New York, N. Y.

Tukstančiai Dolerių

Kasdien yra žmonių išleidžiami pasiklausymui garsių daininkų ir muzikos. Be jokių ypatingų išlaidų galite girdėti savo namuose viską, kurių garsiuose gramafonuose, kuriuos parduodame už grynus pinigus ar ant išmokescių.

Po \$1.00 į mėnesi

3 mėnesiu Bandymas DYKAI

24 ir 50 daininkų ir muzikališkų gabalėlių dykai. Raščiška gvarancija ant 15 metų. Rašyk mums, reikalaujamas mūsų nemokamo gražaus iliustruoto katalogo.

AR ESI PILIETIS? NE?

Tai nēr ko su Tamsta kalbėtis apie PILIETYSTĘ

TUOJAU NUSIPRK TĄ NAUDINGĄ KNYGĄ

„Amerikos Pilietis“

O Tada Galėsime Pasikalbėti.

USIPIRK JĄ TAMSTA ŠIANDIEN, nes ji turi didelį svarbą del Tamstos, ypač šiuo laiku, kuomet yra gvil namas klausimas, ar bepriimti svetintaučius į Amerikos dirbtuves?

Šitoj knygoj randasi visi nuodugnys paaiškinimai kaslink

Igijimo piliečio teisių. Taipgi yra visi klausimai ir atsakymai Lietuvų ir Anglų kalbose, kurie uždodami teisme. Beto yra paaiškinti svarbiausi dalykai Suv. Valst. konstitucijos, lietuvių ir anglų kalbose. Vienu žodžiu, yra geriausia knyga iš visų panašių knygelių ir kiekvienam norinčiam tapti piliečiu, butinai reikalinga.

Kaina tik 25c

„NAUJIENOS“ 1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Broli Lietuvi!

Ar Jums reikalinga Siutas, Overkotas, Čeverykai ar Skrybėlė?

Mes patis siuvame visokius drabužius, siutus, overkotas uniforminius, taipgi darome ant užsakymų, todėl mes galime viskas parduoti daug pigiau, nes mes nieko nemokame jokiems perkupčiams. Gražiausi siutai nuo \$10.00 iki \$50.00, kokių niekad negausite jokios kitoj krautuvėj.

Skrybeles, Vyrų Skalbinius, Vyrų ir Vaikų čeverykius. Visi mūsų tavorai yra atlikti unijistų darbininkų ir turi unijos žymę-label. Mes užganėdiname kiekvieną ir užganėdinsime jus.

Lietuvius JUOZAP. J. DAILYDIS Vedėjas Krautuvės. Visuomet Jums maloniai patarnaus

1853-1855 Blue Island av. Tarp 18 ir 19 Gat. Chicago, Ill. Telephone Canal 1198

Joseph Svaboda, 1613 Throop, atėjo į policijos stotį ir pasakė, kad noris kalėjime pernakvoti. Jo pati geležgaliu pramušė jam galvą.

Mrs. Rob'a A. Waller iš Virginia viešbučio pametė \$10,000 vertės siulėlį per lū ant Blackstone viešbučio laiptų. Rasta ir atiduota užsiurtojui.

Mrs. Carolina Smith, 743 E. 45th St. garsino, kad pametusi žiedą. Vaikas pasakė, kad jo brolis Gary, Ind. turis tą žiedą. Paprašė \$1.00 nuvažiuoti. Pražuvo \$1.00 ir vaikas.

Walter Singer, 3754 Christina Ave., sumuštas, užnuodytas ir apvogtas. Paimta \$37.00. Tris plėšikai pasitiko jį prie užpakalinių durų jo namų.

Du plėšikai bandė apiplėšti salioną 230 W. Chicago Ave. Bartendaris Swan Peterson išvijo juos su sekerio bonka.

Mrs. Julia Block, 5852 Normal Ave. įėjo į virtuvę pasiimti vaistų. Susiliko su plėšiku, kuris atėmė nuo jos \$89.

I.C. traukinis išsoko iš relijų ties Homewood. Keletas žmonių lengvai sužeista.

Mrs. B. V. Weistadt, 1500 E. 57th St. per klaidą išgėrė nudy. Galbut pasveiks.

LIET. MOTERŲ "APSVIETOS" DR. JOS MOKYKLOS.

Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta" turi įsteigus sekančias mokyklas:

Utarininkais buna siuvimo lekcijos.

Serėdomis — anglų kalbos. Ketvergais — virimo lekcijos.

Pradžiai lekcijų 8 v. vakare, Mark White Square svetainėje, 29 ir Halsted St.

I visus skyrius gali lankyti prigulinčios ir neprigulinčios prie draugijos.

Pasimokinti siuvimo, virimo ir anglų kalbos yra būtina reikalinga kiekvienai mergaitei ar moterei, tad yra kviečiamos į šias mokyklas.

A. Miščukaitienė.

PRAKALBOS.

17 d. sausio, M. Meldazio svetainėje įvyko Kruviniojo nedėdienio apvaikšiojimas, parengtas L. S. S. 22 kuopos.

Kalbėjo P. Grigaitis apie nekaltai žuvusius darbininkus Peterburge, 9 d. sausio; nurodė, del kokių priežasčių tas atsitiko ir ko darbininkai privalo reikalauti.

Po kalbai buvo dainos Liet. Soc. Vyrų Choro, kuris padainavo keletą gražių dainelių. Buvo keletas ir deklamacijų. Taipgi L. S. S. 81 kp. mišrus Choras ir gi padainavo tris dainėles.

Antru kartu P. Grigaitis kalbėjo apie dabartinę karę Europoje, jos priežastis ir kas reikia daryti, kad jas panaikintų. Priminė apie dabartinį Lietuvos padėjimą ir kvietė ją šelpi.

Žmonių buvo apie tris šimtai ir visi liko užganedinti iš prakalbų ir programos.

Pageidautina, kad visose dalyse Chicago parengtų tokius paminėjimus.

Laisvas.

APSIVĖDĖ: — F. Selemovičia (24 m.) su Seliamija Pacaite (19 m.)

A. Gedminskas (26 m.) su Y. Kosinska (30 m.)

K. Kavaliauskas (40 m.) su Bese Adomaite (38 m.)

Antanas Vidigis (30 m.) su Ona Vasgelaite (22 m.)

Antanas Pocius (24 m.) su Ona Norbutaite (22 m.)

G. Vaitkus (31 m.) su Katre Paukštaite (24 m.)

W. Sobackis (24 m.) su A.

Juzokeiniuke (26 m.)

Subatoje iš dešimties vestuvių Chicagoje viena buvo lietuvių.

KAUKIŲ BALIUS.

16 d. Sausio įvyko Baltos Rožės kaukių (maskaradinis) balius ant Town of Lake. Tai turbūt buvo didžiausias balius šioj apilinkėje. Garsinamų dovanų toli neįsteko ir prisiėjo dadėti 4 vyrų dovanos. Garsinta gi buvo 5 vyrų ir moterų grupių dovanos.

1-ma dovana vyrų grupei teko "News boys," 2-ra — Baltos žvaigždės Kliubui.

1-ma dovana moterų grupei gavo skerdyklų darbininkės "Shop girls," 2-ą — jieškotojos — moteris su kelnėmis — Baltos Rožės Kliubas.

1-ma individualę vyrų dovaną gavo "Beff lugger," 1-mą individualę moterų dovaną gavo čigonė.

Visų dovanų pavienėms buvo tiek daug, kad ir suskaityti sunku.

Turbūt tik Baltos Rožės Kliubas parengia tokius didelius vakarus ir turi geras pasekmes, nes, kaip apskaitliuojama, nuo šio vakaro liks pelno apie \$300.00

Reporteris.

PRAKALBOS.

Sausio 16 d. ant Town of Lake, VIII Rajonas ir L. S. S. 234 kuopa parengė prakalbas.

Kalbėjo T. J. Kučinskas. Jo kalba padarė gilių įspūdį klausytojus, nė vienam ir ašaros birėjo iš akių.

Po prakalbų buvo pora deklamacijų ir dainavo Laisvos Jaunuomenės Choras, kuris savo dainomis papuošė vakarą.

Kalbėtojiui paaiškinus apie dabartinį Lietuvos padėjimą ir paprašius paaukauti nukentėjusiems nuo karės, surinkta smulkų \$9.43, P. Mažutis \$1.00. Viso \$10.43.

Laisvas.

BRIGHTON PARK.

Nedėlio, 17 d. sausio įvyko L. S. S. 174 kp. vakaras koncertas.

Kadangi čia nėra svetainės, atskiros nuo salionų, tai ir vakaras turėjo įvykti prie salionų.

Nors ir gražios publikos suvažiavo iš kitų dalių miesto, bet patekusi į tokias aplinkybes pasidarė salionų vergais.

Pagirtini chigagiečių North Side chorai irgi pasižemino.

Kada prisirinko į svetainę prisigėrusių žmonių, chorams nereikėjo rodytis, kad jie yra pakviesti, bet kur tau jie iškęs!

Chorui pradėjus dainuoti susirinkusieji irgi pradėjo prigelti. Pirmininkui paprašius nusiraminti, pasidarė dar didesnis sumišimas.

Chorai lankydami į panašias vietas tik dar labiau save apsijuodina.

Laisvas.

BIRUTIEČIAMS.

Rytoj, 8 val. vak., Ašros svet. 3149 S. Halsted St. įvyks "Birutės" bertaininis susirinkimas.

Visų buvimas yra būtina reikalingas, nes yra daugybė svarbių reikalų.

Sekr. A. Lebeckis.

Tel. Drover 7169.

KREIPKITEŠ PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS

Steponas Markunas

Budavoju murinius ir medinius namus. Taisau senus, išpilu "konkritu" fundamentus ir saidvokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmisltyti, jei kas nari budavoti, paimti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE,

CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIJOJA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, storą popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS. 1294

3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

Phone Canal 1576

APSKELBIMAS

NAUJA APTIEKA

Jūsų šeimos daktaras yra pasaukiamas dykai, diena ar nakti

Frank V. Kara Ph. C.

1913 So. Halsted St. tarpe 19th St. ir 19th Pl. Chicago, Ill.

DOVANA DYKAI

As dabar duosiu jaunavedžiams, kurie atvažiuos su vestuvėmis pas mane puikų didelį paveikslą maldavą ant droves vertės \$15.00. Tai gi atvažiuokite pas mane aš daru garantuojau. Aš teipgi mokiu fotografuoti amato visus norinčius mokytis.

PETER CONRAD, Lietuvis Fotografas
3130 S. Halsted St. — Tel. Drover 6369 — Chicago

DR. THOMPSON

Daktaras ir Chirurgas
Bridgeport, Conn.
966 Main Street,
Kalbama lietuviškai.

Tel. Haymarket 6212

Dr. W. Yuzskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas. Kas turit skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas

Dr. W. Yuzskiewicz.

1024 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; Nedėliomis nuo 9 ryto iki 3 p.p.

Phone Drover 4247

Dr J. Jonikaitis

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Rezidencija: 4613 So. Ashland Ave. (Town of Lake).

Valandos: 9—12 išryto
1—3 po pietų
6—9 vakarais.

Phone Drover 7800

Valandos: 8 iki 10 ryto, 1 iki 3 po pietų ir 7 iki 9 vakare.

DR. A. J. TANANEVICZE

Gydo Vyrų, Moterų ir Vaikų ligas.

Ofisas ir gyvenimo vieta:

3249 So. MORGAN ST. Chicago.

"NAUJIENŲ"

KELIAUJANTIS AGENTAS

Adomas Rašimas

Šiomis dienomis lankosi Westville, Ill., potam aplankys Springfield, Ill. ir jo apilinkes. Jis renka prenumeratą, apgarsinimus ir šiaip spaudos darbus. Jį įgaliojo "Naujienu" Administracija.

Juozas J. Szlikas

Dabar lankosi rytinėse valstijose, kaip "Naujienu" keliaujantis agentas.

Dabar jau jis lankosi Wilkes-Barre Pa., ir jojo apilinkėse. "Naujienu" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienu" prenumeratą. "N." Administracija.

J. BRAKNIS

dabar lankosi apie New Yorką, Brooklyną ir jo apilinkes, kaip "Naujienu" keliaujantis agentas. "Naujienu" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienu" prenumeratą.

"N-ny" Administracija.

NEPAPRASTOS DOVANOS!

Kas užsirašys per mane dienraštį "Naujienu" ir prisiųs \$5.00, tas gaus dovaną "Laisvę" arba "Kelvių" t. y. du laikraščius per metus laiko. Tai gi už \$5.00 galite prie "Naujienu" dar pasirinkti vieną iš dviejų laikraščių: "Laisvę" ar "Kelvių. Pinigus siųskite šiuo adresu:

J. Braknis

183 Roebing Str Brooklyn, N. Y.

FILIP SURWILLO

kaipo "Naujienu" agentas yra įgaliotas rinkti "Naujienu" prenumeratą Rochesterj ir jo apilinkėse.

"N-ny" Administracija.

SUNKUS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužio. Galima įgyti už \$5 ir biskį brangiau, siutus ir žeminius plėčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,

1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirma Cash Krautuve

MELROSE PARK, ILL.

Perkanties už "cash" duodame markų. Už 1,000 markų gauna \$3.00 favoru arba \$2.50 grynais pinigais.

Užlaikome visados šviežią mėsą ir valgomus daiktus.

Pagal norą pristatome tavorą į namus. Prašome atsilankyti ir persitikrinti mūsų kainomis.

Kampus Lake St. ir 23-ijos Ave.

J. ZALIS ir L. ZUPERKA

MELROSE PARK, ILL.

Tel. Melrose Park 745

Reikalingas mokinyš prie fotografijos. Po išmokinimo galės užimti vietą. Priežastis — išvažiavimas į kitą miestą. Klauskit laišku į "Naujienu" Ofisą, pažyruodami ant konvorto 245.

1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

ROCKFORDIEČIŲ DOMAI

Pirmas Lietuviškas Real Estate

Ofisas Rockford, Ill.

Kas norite gerai nusipirkti lotą arba namą ir gauti teisingą patarnavimą, kreipkitės pas mus.

MIKLAS ir WEINGARTNER

1025 So. MAIN ST., ROCKFORD, ILL.

Iš priežasties mirties, parsiduoda pianas už \$25.00. Atsi-

nešk pinigų šį vakarą.

2479 Archer Ave.,

Arti Halsted St.

FIRE SALE

Ateik Vėl šią Savaitę

Daugiau bargenų, didesnis pasirinkimas, daugiau pardavėjų.

Jeigu Jūs negalėjote prieiti pereiną savaitę, jeigu Jūs negalėjote gauti tų didelių bargenų, kurie Jums buvo duodami, dabar yra Jums proga nusipirkti.

Ten randasi tukstančiai atlikusių šmotelių, kuriuos mes surenkame iš kiekvienos kertės mūsų krautuves. Paklausk savo kaimyno—klausk tų, kurie gavo vieną iš tų \$25 vertės šmotelių tik už kelis centus. Ateik ir pamatyk, kokios nepaprastai žemos kainos padarytos šią savaitę. Nebūtų galima padaryti tokio kainų numušimo, jeigu insurance kompanija nebūtų su mums taip gerai apsiėjus.

Mes išdaliname šiuos insurance pinigus Jums, padarydami stebėtinai žemas kainas. Ir atminti krite viskas ant išpardavimo—nieko nebus paliekama. Mes turime išparduoti kiekvieną dalį rakanų, ištuštinti visus tris florus, taip kad mes galėtumėm perdirbti vietą ir taip jau vėl pripildyti krautuve suvis naujais rakandais, kokius gali turėti tik Union Liberty Rakandų Krautuve.

Neatidėk ant toliaus — ateik šiandien — šį vakarą — ir tik pamatyk šitas kainas. Nesustok prie lango — nes negalime visų bargenų išdėti į langą, nes trys floriai pilni jų.

Tik eik į vidų, apsižiūrėk aplinkui ir Jūs busite mums labai dėkingi už atkreipimą Jūsų atydos į šią gerą proga.

Tavoras pristatomas dykai už 50 mylių nuo Chicagos. Krautuve atdara vakarais iki viskas nebus išparduota.

47th ir So. Ashland Ave.

Union LIBERTY

FURNITURE CO.